

Polèmica

Joaquim Roura

Un dels acontentaments de la vida és tenir a mà l'obra completa de Josep Pla. Pla és el nostre Shakespeare (ja puc veure com alguns es retorcen), una font inesgotable d'ironia i reflexió, enormement divertit i capaç de treure de l'ensopiment mental, de forma immediata, l'estúpid més recalci-trant; això sí, cal que sigui un estúpid del tipus discret, amb el pic de capacitat innata per obrir algun llibre del nostre escriptor. Ecs! El fàstic que produeixen les dretes polítiques és tal que hauríem d'alleujar-nos amb el pur i simple perbocar. La seva descaradura, el cinisme, la seva connivència espanyolista, no semblen extingir-se. En nom de la hipotèti-

sament bé per les mateixes víctimes apallissades, semblen xalar de valent! Ben mirat és una feina prou distreta.) L'altre fariseu retalla allò que sembla més imprescindible, fotent ERO encobertes a Educació i Sanitat (aquí caldria fer una llista dels que deixaran d'existir per culpa d'aquesta excel·lent misantropia), sense tocar, emperò, res als *capos* entronitzats a dit, encarregats de buidar la caixa a les Diputacions (quants alcaldes cobren dos sous? Pregunteu a qualsevol càrrec de la Diputació quants dies van a treballar i a quant cobren l'hora!) o la carn endollada als Consells Comarcals, etc. Nosaltres, entretant, anem empassant-nos la vergonya con-

rere l'altre), els nyaps socials, o la nova i rutilant Secretaria d'Afers Religiosos, naturalment un ens papal imprescindible per al país. Espereu! Que la cosa no acaba aquí! Recordeu? N'hi havia un d'altiu, amb la testa pelada, que estava ben encaparrat. Tenia una dèria: ser ministre! Doncs bé, ja és ministre!!! Ministre del Ritz! De seguida un buiderol de Girona corria cap a Madrid a netejar-li la divina poltrona. En fi, i anar pagant, en definitiva, favors polítics. Però, és clar, després del ridícul que han fet les esquerres en els darrers temps, tot això sembla perfectament legitimat i normal. Ho mereixem? Em temo, però, que encara no hem acabat: què me'n dieu d'aquell fabulós escàndol tercermundista del Pirmi? Escanyant multitud de pobres, mentint-los descaradament, deixats en la indefensió total, desolats, perduts, desconcertats; enganyant la ciutadania amb excuses i explicacions ridícules que ningú, ni els més curts de gambals, poden arribar a creure's. Una barroeria descomunal, pur fangueig, d'una mala bava imperdonable. Una vegada més: cinisme atroç, sensibilitat zero i la deliciosa humanitat d'habitud. Fabuloses, fastigoses dretes! Això sí, traquem l'impost de successions, no fos cas que els rics deixessin anar alguna propina. No em feu parlar de Spanair. La cosa no té nom! Meravellosos principis de solidaritat! No hi ha diners! Entesos! Però han de pagar sempre els mateixos? No hi ha diners! Entesos! Doncs preguntem-nos què és l'essencial: el sou descomunal d'alguns càrrecs polítics, d'alguns executius de banques intervingudes o la supervivència de famílies i aturats? Pot explicar-nos el

Josep Pla

ca salvació d'una Catalunya moribunda fan i desfan a gust, sense cap equitat, tangencialment paternalistes. Feu balanç dels escassos dies que duen graponejant amb el beneplàcit social: n'hi ha un que es dedica a repartir cops de pal, a tort i a dret, amb plaser i gratuïtat, indiscriminadament. (Els Mossos, pagats fabulo-

vergent del cas Palau (el lladre amic dels convergents segueix posant-se morenet i jugant al tennis a casa seva, campant amb aquell somriure de pillastre, conscient i amenaçant que si va a la garjola obrirà la boca. És un xantatge del tot comprensible, d'aquí que els jutges van passant la paperassa i renunciant a l'afer judicial, un

senyor Mas per què, en plena crisi, dóna vuit milions d'euros a *La Vanguardia* i dos més a 8tv? (al Grup Godó, una empresa privada). Per què surti en català? Hem de pagar el fixatge televisiu del senyor Cuní? *La Vanguardia* en català i 8tv ens les poden ben estalviar! *La Vanguardia* sempre ha estat un diari espanyolista, anticatalanista i castellà. A què respon l'artifici impúdic, falsari, contranatural de traduir-lo? Per què ho hem de pagar això? Sabem molt bé què significa aquest diari de dretes des del franquisme, ara tan descaradament convergent. Una mostra més de la pastisseria maniqueïsta del país. Fem memòria perquè potser cal recordar que el comte Godó va ser capaç de nomenar director d'aquest periòdic un tal José Luís de Galinsonga, famós per deixar caure aquella magnífica i aclaridora sentència: "Todos los catalanes son una mierda" (vist el que anem veient

ciò Valdés, va dir: "Ése no merece ni cinco líneas." Però anem al present immediat i parlem dels vergonyants homenatges al pèrfid i traspasat Carles Sentís, etc. Res no ha canviat. Què se'n pot esperar, d'un diari com aquest? En fi, cal que tornem a la higiènica i divertida obra completa de Pla, a un article sensacional que ara ve perfectament a tomb, i que mostra la seva lluita contra l'espanyolisme anihilador i contra aquest diari indefinible:

"Quin dia, però, ens adonarem que el material més infecte és el d'aquest tipus d'intel·lectual semianalfabet (poseu-hi avui opinadors professionals del tipus Pilar Rahola, etc.), espessament provincià, que es passa la vida donant consells de moderació i demanant el "fino y gracioso escepticismo" a totes les persones una mica orientades? ¿Quin dia serà, però, que el públic es donarà de baixa de La Vanguardia, per raons d'higiene, de bon gust,

Eugeni Xammar

Pla va escriure això l'any 1926 però és tan actual i encertat que es podria subscriure avui mateix. Només heu de canviar els noms propis d'algunes firmes. Jo sóc partidari de la polèmica, com el mateix Pla, perquè la polèmica és una eina de modernització pacífica, una eina contra les patums, i, ben mirat, és evident que la polèmica acaba essent una forma honesta de generositat. Per això no és estrany que Josep Pla i Eugeni Xammar escrivissin també aquesta extraordinària sentència: "La manca de polèmica no és pas un fenomen de plenitud; la manca de polèmica demostra, almenys, el grau de colonització del nostre país."

Efectivament, l'eco d'aquestes paraules encara ressona arreu de l'Estat català amb gran convergència i unió. Però tornem al fenomenal escriptor: "El català, que com a grup no té pàtria, ha trobat el diari exacte, purament comercial, sense pàtria: és La Vanguardia."

Si Catalunya no fos un país tan tronat, ignorant i anormal deixaria de llegir-la. Volem un diari anticatalà i colonial? No, gràcies! Doneu-vos de baixa d'aquesta gent botiflera! *Per raons d'higiene, de bon gust, d'intel·ligència i de sensibilitat.* Tant se val, el que jo volia dir, de fet, és que un diari s'escriu deliberadament per a l'oblit. Tanmateix, el que recomano és llegir llibres, no diaris. En definitiva, passeu-vos-ho la mar de bé amb l'irrepetible i colossal Josep Pla.

Carles Sentís i Josep Pla

no semblava pas un home desencaminat.) Aquest fatxa recalcitrant va durar més de vint anys perquè els catalanets pudibunds li anaven comprant el diari. Ah! Aquella meravellòs burgesia. Ara la seguim comprant! Més memòria: quan va morir Josep Maria de Sagarra, el subdirector del diari, un tal Pala-

d'intel·ligència i de sensibilitat? Si sentiu en Calvet, com si sentiu l'Escocofet, si haguéssiu sentit ahir l'Oliver, el pobre fracassat, us faríeu creus de viure en un país tan tronat, tan deixat de la mà de Déu, tan insuportable. Si algú té raó se li estira l'americana, tot recomanant-li calma i serenitat."